

ПЕРША КОНФЕРЕНЦІЯ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК УСРР 1925

Перша конференція наукових бібліотек УСРР відбулася 28–31 грудня 1925 р. у Києві. Цей професійний форум мав особливе значення для формування мережі наукових бібліотек, яка на початок 1920-х років залишалася недостатньо розвинутою. Не були визначені завдання та функції наукових бібліотек, не була відома їх загальна кількість, був відсутній єдиний координаційний центр. Існували проблеми з комплектуванням. Все це стосувалося і харківських наукових книгозбірень. Проведення такого форуму стало закономірним етапом у розвитку наукових бібліотек.

Друковані матеріали конференції містять факти, що свідчать про стан бібліотечної галузі регіону в 1920-х роках, зокрема, мережі наукових бібліотек.

Попередні періоди в історії бібліотек Харківщини характеризувалися концентрацією зібрань наукової літератури у бібліотечних фондах навчальних закладів (починаючи з бібліотеки **Харківського колегіуму** – 1720 р., **Харківського університету** – 1805 р., **Харківського технологічного інституту** – 1885 р. та ін.), **приватних бібліотек**. Фонди бібліотек навчальних закладів (**академічних бібліотек**) комплектувалися літературою з різних наук і складала значну частину колекцій наукової літератури в місті. Більшість цих бібліотек утримувалася коштом держави, проте, чимала кількість примірників надходила від дарувальників – прогресивних діячів науки і культури, які жили і працювали в Харкові.

У першій чверті ХХ ст. науковою літературою комплектувалися і фонди великих бібліотек в обласних центрах, які згодом отримали статус наукових. **Харківська громадська бібліотека** (з 1922 р. **Харківська державна бібліотека імені В. Г. Короленка**) значною мірою виконувала функції регіональної універсальної наукової бібліотеки, мала низку наукових відділів. Фонд цієї бібліотеки був істотно поповнений під час націоналізації

(така політика здійснювалася після 1917 р. і щодо інших великих наукових бібліотек – Всенародної бібліотеки України (ВБУ), Одеської державної).

Станом на 1925 р. проблеми комплектування наукових бібліотек централізовано не вирішувалися. Одна з причин – відомча роз'єднаність бібліотек цього типу. На державному рівні наукові бібліотеки підпорядковувалися різним наркоматам та їх структурам (**Укрпрофосвіта, Укрполітосвіта, Укрнаука**). У Харкові **Центральна наукова бібліотека, Науково-педагогічна бібліотека** підпорядковувалися Укрнауці, **Харківська державна бібліотека імені В. Г. Короленка** – Укрполітосвіті (на той час Харків був столицею УСРР, тут знаходилися урядові установи). Укрполітосвіта та Укрпрофосвіта не вирішували проблеми наукових бібліотек, не мали відповідальних за цю роботу фахівців. Серед названих інститутів лише Укрнаука опікувалася проблемами наукових книгозбірень.

Важливим негативним чинником, що позначився на стані наукових бібліотек, у т. ч. у Харкові, стала ліквідація університетської системи освіти та втрата таким чином значної частини наукових бібліотек (1919 р.). Цей факт ускладнював упорядкування системи наукових книгозбірень, що стало одним з головних питань для розгляду на конференції наукових бібліотек у 1925 р. Ухвалення Укрнаукою рішення про скликання спеціальної наради наукових бібліотек і музеїв у 1925 р. було першою спробою вирішення питань наукових книгозбірень в УСРР, але стосувалося лише підпорядкованих цій організації п'яти бібліотек. Проведення міжвідомчого організаційного заходу, що допоміг би у вирішенні нагальних питань усіх наукових бібліотек, було своєчасним і важливим. Бібліотечна спільнота була дуже зацікавлена у цьому і готова до обговорення й обміну думками, оскільки активно відгукнулася на програму заходу. В результаті до участі долучилася значна кількість працівників бібліотек, що підпорядковувалися іншим відомствам. На підготовчому етапі було також проведено анкетування з питань стану бібліографічної роботи в Україні.

Нарада перетворилася на масштабну конференцію наукових бібліотек. Підготовку заходу здійснювала організаційна комісія, складена за дорученням Укрнауки **Всенародною бібліотекою України (ВБУ, Київ)**. Конференція проходила у приміщенні ВБУ і відзначилася інтенсивною роботою. Було заслухано й обговорено 22 доповіді, працювало 12 комісій, вироблено 19 проектів резолюцій. Серед делегатів окрім українських фахівців були представники Білоруської державної бібліотеки, Головнауки РСФРР, які також надали свої доповіді. На конференції були розглянуті найактуальніші проблеми функціонування наукових бібліотек, виокремлені основні завдання, що стояли на порядку денному та потребували оперативного вирішення. Заслухані доповіді з таких питань:

1. Стан мережі наукових бібліотек. Завдання наукових бібліотек (дві доповіді).
2. Науково-дослідна робота наукових бібліотек. Підготовка бібліотечних наукових кадрів (одна доповідь).
3. Бібліографічна робота (п'ять доповідей).
4. Уніфікація каталогізації (уніфікація бібліографічного опису, використання зарубіжного досвіду з каталогізації) (одна доповідь).
5. Обслуговування читача (одна доповідь).
6. Предметний, систематичний каталог (дві доповіді).
7. Комплектування наукових бібліотек (три доповіді).
8. Зв'язок наукових бібліотек з політосвітніми (одна доповідь).
9. Наукова організація праці. Уніфікація статистики. Тарифікація, номенклатура посад (чотири доповіді).

Окрім запланованих виступів з основних питань були представлені доповіді з питань перепису бібліотек УСРР, про краєзнавчу (топо-) бібліографію, Всесоюзну бібліотеку імені В. І. Леніна. Порухувалися також проблеми, пов'язані з розвитком **бібліотекознавства**. Розглядалося питання запровадження аспірантури при наукових бібліотеках як кроку до вирішення завдання підготовки бібліотечних наукових кадрів. Так, у резолюції на доповідь **В. Ф. Іваницького** (ВБУ) вказувалося, що науково-дослідна робота бібліотеки має складатися з дослідження питань бібліотекознавства і **книгознавства**. Приділялася увага бібліографічній роботі, каталогізації.

Однією з полемічних тез конференції було превалювання політосвітньої функції бібліотек, можливості її реалізації для наукових бібліотек. Дехто з доповідачів наполягав на тому, що політосвітня функція не є важливою для наукової бібліотеки. Проте більшість делегатів підтримала думку про необхідність політосвітньої роботи та підпорядкованість діяльності наукових бібліотек завданням соціалістичного будівництва. Порухувалася проблема доступності наукових бібліотек. Визначалися категорії користувачів наукової бібліотеки. Ставилися питання про «об'єднану» (корпоративну) роботу наукових бібліотек та постачання обов'язкового примірника.

Актуальність питань, представлених на розгляд учасників конференції, стимулювала супроводження доповідей активними дебатами. За змістом доповідей і дебатів було упорядковано праці конференції, що вийшли друком як «Бібліотечний збірник».

Від Харкова на конференцію було делеговано 15 осіб від 12 установ. Були також представлені державні відомчі організації, пов'язані з науковими бібліотеками. З доповідями виступили сім делегатів. Серед них троє – представники бібліотек, решта – фахівці інших установ.

Були представлені **Харківська державна бібліотека імені В. Г. Короленка** (Н. І. Чепіга, Б. О. Борович), **Харківська**

центральна наукова бібліотека (А. Ф. Альковська, М. В. Рожко), Харківська педагогічна бібліотека (Ф. С. Лісник). Участь у конференції взяли співробітники бібліотек Інституту праці (Є. С. Хмельницька), Сільськогосподарського наукового комітету Народного комісаріату земельних справ [НКЗС] (К. В. Дубняк), Науково-технічного комітету Української ради народного господарства [УРНГ] (А. В. Журавльова), Держплану УСРР (Я. М. Скабічевська). Доповідали також представники Укрнауки (В. В. Дубровський), Укрполітосвіти (Я. С. Розанов), **Української Книжкової палати** (М. А. Годкевич, А. І. Козаченко). У доповідях харків'ян було порушено значущі питання, за якими складено резолюції.

Оскільки у Харкові знаходилися урядові установи, відомчі організації, діяльність яких пов'язана з бібліотечною справою (Укрнаука, Укрполітосвіта, Українська книжкова палата), фахівцями цих установ були представлені доповіді з масштабних питань. У доповіді **представника Укрнауки В. В. Дубровського** «Організація мережі наукових бібліотек УСРР та найближчі завдання в їхній роботі» давався аналіз стану **мережі наукових бібліотек**. Було виокремлено основні групи: універсальні наукові бібліотеки Укрнауки (колишні університетські книгозбірні, що лишилися після ліквідації в 1919 р. університетської системи освіти) і Укрполітосвіти (великі наукові бібліотеки, в т. ч. Харківська громадська); спеціальні (при установах, вузах, товариствах). Доповідач наголошував на відсутності єдиного центру управління науковими бібліотеками у Народному комісаріаті освіти (НКО) та планування їх роботи у державі і в самому Харкові. Дубровський піддав критиці систему розподілення (підпорядкування) бібліотек, відокремленість від економічних та культурних завдань суспільства. Одним з недоліків у організації мережі називалася відсутність орієнтації на центри економічних районів, завдяки чому деякі бібліотеки не отримували обов'язкового примірника.

Давалася оцінка стану фондів наукових бібліотек. Характеристики фондів **спеціальних бібліотек** установ та вищих навчальних закладів мали значні відмінності. Спеціальні бібліотеки установ за своєю суттю були галузевими, їх фонди формувалися літературою за галузевим напрямом. Фонди бібліотек навчальних закладів частково були сформовані літературою дореволюційних вищих навчальних закладів (бібліотек гімназій, ремісних шкіл) за рахунок колекцій приватних книгозбірень, подарунків. На думку Дубровського, такі фонди вже не відповідали завданням сучасних навчальних закладів. Недоліком системи наукових бібліотек називалася роз'єднаність бібліотек навчальних закладів та бібліотек різних відомств (спеціальних). Відсутність координаційних центрів, слабкість взаємодії наукових бібліотек – один з головних акцентів доповіді представника Укрнауки. Наголошувалося на необхідності узгодження роботи наукових бібліотек. Надавалася пропозиція до визначення єдиного координаційного центру для **мережі наукових бібліотек (Укрнауки)**, який також мав виконувати науково-методологічні функції для бібліотек цього типу. Для вузівських бібліотек також необхідно створення координаційного центру (пропонувалося організувати структуру в межах **Укрпрофосвіти**) та визначення головних бібліотек цієї мережі для координації роботи на державному рівні.

Дубровський запропонував піднести питання комплектування та зберігання фондів наукових бібліотек на державний рівень, забезпечити отримання універсальними науковими бібліотеками обов'язкового примірника. Особливо важливими напрямками діяльності наукових бібліотек називалися науково-бібліографічна та науково-дослідна робота з бібліотекознавства та книгознавства. Наукова бібліотека позиціонувалася доповідачем як науково-бібліографічна інституція, яка в т. ч. здійснює роботу за напрямом «україніка», «бібліографія економічно-культурного району» (краєзнавча бібліографія). Завданнями наукових бібліотек є також

утворення зведеного каталогу «Україніка», централізація каталографічної роботи. Головним центром у цій справі має бути Всенародна бібліотека України. Координаційним центром з розподілу обов'язкового примірника та бібліографічної роботи – **Українська Книжкова палата**.

Серед завдань наукових бібліотек доповідач виокремив і **професійну підготовку бібліотекарів** для наукових бібліотек. Найбільше потребує цих кадрів науково-дослідна робота, в т. ч. для проведення **бібліосоціологічних досліджень**. Така підготовка має здійснюватися не через курси (як для політосвітніх працівників, «масовиків»), а через створення аспірантури як форми підготовки наукових кадрів у інших галузях. Аспірантура має будуватися з високими вимогами, а саме: знання кількох мов, наявність бібліотечного стажу не менше одного року та ін. Усі ці тези формують три основних завдання наукових бібліотек: наукові бібліотеки як державні книгосховища, **наукова бібліографія, бібліотечна аспірантура**. Ці завдання пропонувалося реалізувати в головних індустріально-культурних центрах УСРР – Києві, Харкові, Одесі, Катеринославі (нині Дніпро). Для кожного такого центру пропонувалося утворити найбільш відповідну форму управління та координування діяльністю. Для Харкова – це міжвідомча форма – приєднання колишніх університетських бібліотек до публічних.

За названими пропозиціями Дубровський визначив також критерії науковості бібліотек, зокрема: наявність кваліфікованого бібліотечного персоналу, обов'язкове здійснення бібліотекою бібліографічної та науково-дослідної роботи. Для керування науково-дослідною роботою бібліотек УСРР пропонувалося закріплення двох центрів – **Всенародної бібліотеки України (ВБУ)** та **Українського наукового інституту книгознавства (УНІК)**. Пропозиції **Дубровського** з основних завдань наукових бібліотек, координації їх роботи та організації мережі наукових бібліотек було внесено до резолюцій конференції.

У доповіді голови **Української Книжкової палати М. А. Годкевича** «Книжкова Палата й наукові бібліотеки» були визначені завдання і напрями роботи цієї установи. Зазначалося, що Книжкова палата – обліково-інформаційний центр друку, головним завданням якого є планування друку. Цій установі надаються повноваження органу бібліотечної політики. Українська книжкова палата має статус Державного бібліографічного інституту (фіксує всю друковану продукцію УСРР, отримує обов’язковий примірник видань УСРР та контролює його надходження до бібліотек). Надано пропозицію створення окремих фахових підрозділів при Українській книжковій палаті чи інших організаціях, які б склали наукову бібліографію з різних галузей сучасної науки. Голова Книжкової палати також зазначив важливість науково-бібліографічної діяльності як однієї з провідних функцій наукових бібліотек. Наукові бібліотеки визначаються як бібліографічні інститути галузевого (для спеціальних бібліотек) або краєзнавчого і українознавчого напрямку (для універсальних наукових бібліотек).

Особливе значення має Українська Книжкова палата для наукових бібліотек. На думку Годкевича, необхідно активізувати роботу з доставляння обов’язкового примірника в адміністративних центрах республіки («районування обов’язкового примірника»), запровадити наукове опрацювання обов’язкового примірника. Необхідно, щоб відділення Книжкової палати працювали на місцях для того, щоб більш ефективно контролювати отримання обов’язкового примірника.

Для універсальних наукових бібліотек одним із завдань називалася саме обробка та збереження **обов’язкового примірника**. На Книжкову палату ж покладалося завдання забезпечення повноти обов’язкового примірника. Виокремлено чотири головних центри політичного, культурного та індустріального життя – Харків, Київ, Одеса, Катеринослав, які мають отримувати **всесоюзний обов’язковий примірник**. Сформульовані завдання для «Літопису Українського Друку» – розпис статей з наукових журналів,

друкування каталожних карток (централізована каталогізація), що позитивно вплине і на процес наукової організації праці.

А. І. Козаченко, другий представник **Української Книжкової палати** (в подальшому – видатний бібліограф, книгознавець, історіограф) висунув пропозиції зі створення **Державного книжкового фонду УСРР (ДКФ)**. Пропозиції містили вирішення питань упорядкування та планового розподілу тієї частини книжкової фонду, що нераціонально використовувалася або була дублетною, а також окремих питань фінансування комплектування фондів бібліотек. До ДКФ мають належати рідкісні та цінні видання, які підлягають плановому перерозподілу, зарубіжні книги, що будуть отримані шляхом обміну УСРР із закордоном.

У резолюції на доповідь **Козаченка** конференція ухвалила, що до ДКФ мають входити книги, які залишаються після ліквідації бібліотеки, непрофільна література, дублетні екземпляри. ДКФ має виконувати функцію централізованого обміну між бібліотеками, забезпечення безкоштовного та планового постачання літератури науковим бібліотекам УСРР. При Укрнауці рекомендувалося створити спеціальний орган, завдання якого – систематичне виявлення матеріалів до ДКФ та забезпечення його зберігання і раціонального використання. Ухвалено рішення про необхідність затвердження декрету про ДКФ як утворення, що акумулює **державну культурну спадщину**. Такий декрет мав зобов'язати всі установи надавати перелік видань, що відповідають вимогам ДКФ та заборонив би конфіскацію чи вилучення книг без участі представника спеціального органу. Пропонувалося створення **Всеукраїнського товариства друзів книги**. Українська Книжкова палата мала також отримувати додаткові обов'язкові примірники для ДКФ.

У доповіді представника **Укрполітосвіти Я. С. Розанова** «Зв'язок між науковими та політосвітніми бібліотеками» порушувалося питання розвитку мережі наукових бібліотек, координування роботи бібліотек цього типу.

Частина бібліотечної громадськості вважала, що наукові бібліотеки мають виконувати ідеологічні функції нарівні із загальнодоступними (політосвітніми) бібліотеками. Доповідач наголошував на тому, що бібліотеки, політосвітні та наукові, мають тісно співпрацювати на низовому рівні (координувати роботу). Створення для цього вищого органу не є доцільним. Оскільки на часі було створення **бібліотечних об'єднань**, то як одна із форм співпраці була запропонована робота в межі **об'єднання політосвітніх та наукових бібліотек**.

Ставилося завдання здійснення комплектування відповідно до потреб читачів та цільового призначення бібліотек. Особливо це стосувалося навчальної літератури. Довідково- та методико-бібліографічна діяльність, каталогізація мали розвиватися, за пропозицією доповідача, з обов'язковою орієнтацією на політосвітні завдання суспільства. Співпраця бібліотек вбачалася у взаємному консультуванні з питань політосвітніх та спеціальних (галузевих).

Доповіді **представників наукових бібліотек Харкова** порушували не менш важливі питання формування фондів наукових книгозбірень, проблем каталогізації, наукової організації праці у бібліотеках цього типу. У доповіді **Ф. С. Лісник** (Харківська педагогічна бібліотека) «Наукова організація праці в наукових бібліотеках» зазначені дії, необхідні для формування наукової бази з вивчення організаційної структури наукових бібліотек – стандартизація типів книгозбірень та визначення їх завдань, функцій та методів роботи на підставі обліку всіх наукових бібліотек. Для цього пропонувалося утворити при Укрнауці самостійний бібліотечний адміністративний центр, який координує діяльність з методичним центром при ВБУ. Окремо необхідно створити єдиний координаційний центр при Головнауці. Завданням цього органу має стати контроль за впровадженням в усіх наукових бібліотеках уніфікованих методів **каталогізації документів та бібліотечної статистики**.

Найбільш оптимальною класифікаційною системою доповідач назвав **десяткову систему** Міжнародного бібліографічного інституту. І одним із головних завдань бібліографічної роботи постає централізована каталогізація на основі цієї класифікаційної системи. Завдання це покладається на Книжкову палату. Акцентувалася увага на значенні та піднесенні на державний рівень бібліографічної роботи. Okремо визначалися напрями діяльності **наукової бібліографії**. Бібліографічна діяльність має будуватися на планомірному розподілі матеріалу для наукової обробки між Академією наук, науковими товариствами та кафедрами наукових установ. Підкреслювалося значення бібліографії як основи консультаційної роботи наукових бібліотек, наближення книги до читача. Зазначалася необхідність розвитку наукової організації праці як наукової дисципліни у сфері бібліотекознавства, ствердження професії бібліотекаря як самостійної. У резолюції на доповідь **Лісник** було враховано всі пропозиції доповідача.

На конференції було представлено доповідь **М. В. Рожко**, представника **Центральної наукової бібліотеки**, «Про постачання літератури вузівським бібліотекам», де йшлося про недостатнє комплектування науковою літературою бібліотек, що обслуговують студентство, порушувалися проблеми фінансового забезпечення цього процесу.

Особливий інтерес викликала доповідь **Б. О. Боровича**, завідувача консультаційно-бібліографічного відділу **Харківської державної бібліотеки імені В. Г. Короленка**, «Класифікація книг в наукових бібліотеках і предметний каталог». Доповідь відрізнялася оригінальним та високопрофесійним підходом до організації довідково-бібліографічного обслуговування, зокрема, формування системи каталогів у наукових бібліотеках. Була представлена розгорнута аргументація переваг предметного каталогу, які доповідач викладав як на підставі порівнянь і аналізу класифікаційних систем та предметного каталогу, так і на базі практичного

досвіду створення цього каталогу у Харківській державній бібліотеці імені В. Г. Короленка. Доповідь також містила основні принципи організації предметного каталогу. Розвиток науки, соціальні зміни стимулювали формування читацьких запитів нового характеру. Виникла потреба в оперативному відображенні міжгалузевих питань. **Борович** детально і послідовно визначив чинники, що обумовлюють запровадження предметного каталогу, а саме:

- розширення світогляду читачів і потреба у знайомстві з найновішими досягненнями науки,
- розширення кола читачів, які цікавляться науковими досягненнями (окрім науковців – студенти, службовці, робітники підприємств, партійні працівники),
- зміни умов наукової роботи: вихід досліджень за рамки однієї науки, взаємовплив наук,
- перетворення наукової бібліотеки в консультанта з питань розкриття наукових знань для бібліотек публічних.

У зв'язку із зазначеними змінами, як вважав Борович, читачу нового типу потрібна бібліографічна інформація з різних вузьких питань. Бібліотека дає можливість читачу оперативно отримати таку інформацію, не витрачаючи часу на пошук. Для виконання цього завдання і потрібні каталоги, що вміщують інформацію про найсучасніші досягнення науки. На думку Боровича, каталоги, що побудовані за системою класифікації наук (систематичні), не можуть відповідати таким вимогам, як оперативність обслуговування масового читача (швидкий і точний пошук інформації), розкриття інформації про новітні досягнення науки. Це наслідок того, що будь-яка класифікаційна система не в змозі відповідати новітнім досягненням науки. До недоліків систематичних каталогів Борович відносив нездатність задовольнити запити читачів з вузьких питань; відсутність

аналітичних розписів; те, що ці каталоги потребують достатньо високої наукової підготовки читача – обізнаності в різних галузях.

Окремо доповідач зупинився на десятковій класифікаційній системі. Її недоліки він схарактеризував як такі, що збігаються з недоліками інших класифікаційних систем, а саме: відсталість від наукового прогресу, віддаленість від життєвих реалій (надмірна філософічність), неспроможність оперативно відповідати на вузькі запитання. Автор також ставив під сумнів «міжнародність» та визнання у світі. Всупереч цьому Борович навів аргументи у бік позитивних якостей предметного каталогу, серед яких виділив гнучкість, інформативність, аналітичність, оперативність задоволення читацьких запитів і доступність (не потребує особливої підготовки читача). Предметний каталог, на його думку, являє собою своєрідний енциклопедичний словник, оскільки відбиває окремі (в тому числі вузькі) питання у вигляді рубрик, згруповані за алфавітним порядком. На картках предметного каталогу додаються також відомості про зміст книг. Принципи побудови предметного каталогу окреслив лише оглядово та відсилав до своєї праці «Предметний каталог». Борович виділяв предметний каталог як найважливіший, згадуючи при цьому систематичний та алфавітний каталоги, як такі, що мають другорядне значення; запропонував супроводжувати предметний каталог покажчиком, що об'єднує кілька рубрик, які стосуються одного загального питання.

Закономірно, що ця доповідь стала предметом дебатів. Учасники конференції відзначили талановитість представлених пропозицій з організації каталогів у наукових бібліотеках, проте, не змогли погодитися з доцільністю запровадження практики використання предметного каталогу у всіх наукових бібліотеках. Аргументом була недостатня методологічна розробленість (на думку опонентів) та необхідність апробування (як приклад наводилося багаторічна перевірка предметних рубрик практикою в бібліотеках США). У резолюції на доповідь вказувалося, що для

вдосконалення обслуговування читачів бажано розпочати створення предметних каталогів у наукових бібліотеках з метою вироблення досвіду з урахуванням виробничих завдань бібліотек. Було визнано необхідність створення і використання предметного каталогу в наукових бібліотеках за умови наявності кваліфікованого, спеціально підготовленого персоналу. Пропонувалося також поступово здійснити підготовку методичних посібників, створити спеціальні комісії при бібліотечних об'єднаннях з організації предметних каталогів.

Перша конференція наукових бібліотек підготувала теоретичну та методичну базу для проведення **Першого Всеукраїнського з'їзду бібліотечних працівників**. Завдання, поставлені на конференції, характеризували бібліотекарів 1920-х років як фахівців, відданих своїй справі. Доповіді відзначалися ґрунтовністю, масштабністю бачення проблем та професійним підходом до їх вирішення. Представниками державних установ, які опікувалися бібліотечно-бібліографічною діяльністю наукових книгозбірень та знаходилися в Харкові, були зроблені доповіді з найважливіших напрямів розвитку бібліотечної галузі в Україні. Фахівці наукових бібліотек Харкова представили інноваційний досвід, напрацьований за достатньо короткий період часу (предметний каталог Харківської державної бібліотеки імені В. Г. Короленка), науково обґрунтували нові підходи до обслуговування читачів, довідково-бібліографічної роботи, каталогізації, модернізації організаційної структури бібліотек.

У резолюціях конференції зазначені рішення, що свідчать про розуміння бібліотечною спільнотою важливості інтеграційних процесів, націлених на розвиток науки та прогресивних змін у бібліотечній галузі (рішення про формування делегації від наукових бібліотек УСРР на Всесвітній бібліотечний конгрес). Виражено зацікавленість у вивченні міжнародного бібліотечного досвіду та представлення напрацювань наукових

бібліотек УСРР для світового співтовариства. Зазначено про необхідність щорічного проведення всеукраїнської конференції наукових бібліотек та бібліографічних установ в одному з великих міст УСРР. Пропонувалося взяти до уваги можливість щорічного проведення таких професійних заходів на всесоюзному рівні.

Одним із головних результатів конференції стало також створення на засіданні Президії Укрнауки 22 березня 1926 р. наукової комісії з питань розроблення проекту єдиної каталографічної інструкції.

Джерела

1. Бібліотечний збірник. Ч.1. Праці Першої конференції наукових бібліотек УСРР. Київ, 1926. 174с.
2. Сєдих В. В. Історія бібліотечної справи в Україні : навч. посіб. Харків, 2013. С.155–168.
3. Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Бібліотечна справа в Україні в ХХ столітті. Київ, 2009. С.181–190.

Сафонова Вікторія Володимирівна

Статтю створено 24.06.16